

[Stegger Nielsen.]

Tanke om, at der tillige skal forberedes til den højere Undervisning, bør forkastes. Vil man have baade i Pose og Sæk — dermed mener Hr. Fossing det akademiske — „bliver Resultatet hverken Fugl eller Fisk. Optagelsesvilkårene maa give Garanti for, at Elevernes Standpunkt er ensartet nok til, at de kan starte fra samme Linie og i det hele følges ad i Undervisningen og Oplærelsen. Der bør ved Optagelsen kræves en Kundskabsmasse, der er stor nok til, at Seminarieuddannelsen som hidtil kan fuldendes paa 3 Aar. En Forlængelse til 4 Aar vil frembyde store Vanskeligheder og medføre store Udgifter, og Udbyttet af det fjerde Aar vil, naar de virkelige Forhold tages i Betragtning, blive saa ringe, at der er al Grund til at undgaa en saadan Forlængelse.“

Det sidste vil jeg ikke fuldt og helt kunne underskrive, men jeg vil sige, at om det første, at Seminarieundervisningen bør tage Sigte paa Folkeskolen og Folkeskolen alene, tvivler jeg i alt Fald ikke.

Jeg vil derfor slutte med at sige, at naar den højtærede Minister udtalte, at det fjerde Aar er Rygraden i Forslaget — dér har vi Udtrykket —, siger jeg: det aabner en vis Mulighed for, at der ogsaa her i Landstinget kan komme en Forhandling i Gang om dette vigtige Lovforslag. Jeg tilsiger Ministeren vor redelige Villie til at medvirke under en saadan Udvalgsbehandling. Vi er i Almindelighed indenfor vort Parti — det fremgik af mine Bemærkninger lige i Begyndelsen — ængstelige for store og indgribende Reforme paa Aandslivets Omraade, paa det kulturelle Omraade. Vi mener, at Lovgivningen her meget let kan komme til at skabe en Art Uniformering, og Uniform klæder ikke Sagen. Det er den, der bærer Uniformen, der spørges om. Vi mener, at man meget let kan komme til at skade den Sag, som man vil gavne, og det gælder ikke mindst ved Skolen, at man maa gaa varsomt frem. Man maa lægge Øre til det nye, der er oppe i Tiden, og jeg underkender ingenlunde de Forslag, der har været fremme i saa Henseende til de forskellige Tider, men vi maa først og fremmest lægge Øre til, hvad det er, Livet kræver. Og man maa ikke glemme, at Skolen har høje Idealer,

som man maa være tro imod. Jeg siger — jeg er blevet angrebet for det paa et Møde, men jeg mener, det er rigtigt, naar det ikke misforstaas —, at Lærergerningen er ikke et Haandværk, men en Kunst. Vi bliver ikke i Skolen Kunstnere alle sammen, nogle af os naar kun lidt frem, men det er nu alligevel et Kunstværk og ikke et Haandværk. Derfor har det saa umaadelig meget at betyde, at der her lovgives rigtigt og lovgives varsomt, at man gaar varsomt frem, for at man ikke skal komme til at skade den Sag, man vil gavne.

Jeg tilsiger, som sagt, den højtærede Minister vor redelige Villie til at arbejde med paa at naa et Resultat under den kommende Udvalgsbehandling af denne for vort Folk saa vigtige Sag.

H. P. Johansen: Hele den offentlige Folkeskole her i Landet hviler som bekendt paa en meget gammel Lov, Skoleloven af 1814, eller rettere sagt, den hviler paa tre kongelige Anordninger, en, der bestemte, hvorledes Københavns Skolevæsen skulde være, en anden tog Sigte paa Købstæderne, og den tredie, der gav Regler og Rammer for det, man den Gang kaldte Almueskolen paa Landet. Eet er det imidlertid at give nogle Love og Bestemmelser, noget andet er det at faa dem ført ud i Livet. Som man vil vide, gik der da ogsaa en hel Række Aar, inden vort Skolevæsen blev bragt blot nogenlunde paa Fode. Det gjaldt baade med Hensyn til Skolebygningerne, Skolemateriellet og Læreruddannelsen; men naar man ser paa disse tre Faktorer, kommer jeg i alt Fald til det Resultat, at der har været mest Stilstand og mindst Udvikling og Fremskridt med Hensyn til Læreruddannelsen i de ca. 100 Aar, der er gaaet, siden vi fik de store Reforme i 1814.

Thi hvis jeg lige maa nævne det, er der med Hensyn til Skolebygningerne sket store Fremskridt i de senere Aar, særlig i de sidste 20—30 Aar. Jeg mindes en gammel Statistik fra 80erne, som nævner, at paa det Tidspunkt var der mange Skoler, der var udstyret med Brostensgulv; mange Steder var Vinduerne spigret til, saa man ikke kunde faa frisk Luft lukket ind, mange Steder var Klasseværelserne ganske smaa og uegnede til det Brug, der skulde gøres af dem. Ser vi nu ud over Landet, ser vi smukke og